Lieta Nr. 19510075325
K73-0262-26/18
ECLI:LV:ZRT:2026:0520.19510075325.2.S

Zemgales rajona tiesa

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Aizkrauklē 2026. gada 20. maijā

Tiesa šādā sastāvā: tiesnese Jolanta Bebriša,

piedaloties prokuroram /Persona A/ unzvērinātai advokātei /Persona B/,

atklātā tiesas sēdē iztiesāja krimināllietu, kurā /Persona C/, personas kods /Personas kods A/, apsūdzēts pēc Krimināllikuma 262. panta 1.^{1} daļas.

Aprakstošā daļa

[1] /Persona C/ vadīja transportlīdzekli, atrodoties narkotisko vielu ietekmē.

2025. gada 14. aprīlī plkst. 08.36 /Persona C/, atrodoties narkotiskās vielas -kokaīna ietekmē, vadīja automašīnu /Transportlīdzeklis A/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, pa Paugu ielu virzienā no Melioratoru ielas uz Austrumu ielas pusi, /adrese/, līdz Valsts policijas darbinieki apturēja /Persona C/ vadīto transportlīdzekli.

Ar šādām darbībām /Persona C/ izdarīja Krimināllikuma 262. panta 1.^{1} daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Motīvu daļa

[2] Tiesas izmeklēšanā apsūdzētais /Persona C/ savu vainu viņam celtajā apsūdzībā neatzina un izmantoja savas tiesības neliecināt.

[2.1] /Persona C/ kā aizdomās turētā persona 2025. gada 7. maijā izmantoja savas tiesības nesniegt liecību, atteicās izpaust savu viedokli līdz nebūs iepazinies ar krimināllietas materiāliem un analīžu rezultātiem (*lietas 29. lapa*).

[2.2] /Persona C/ pratināts kā apsūdzētais 2025. gada 23. maijā liecināja, ka apsūdzība ir saprotama. Izmanto savas tiesības nepaust attieksmi un neliecināt (*lietas 40. lapa*).

Apsūdzētajam ir tiesības klusēt un neliecināt pret sevi, tas netiek vērsts pret apsūdzēto un šo faktu tiesa neuzskata par pierādījumu viņas vainīgumam vai nevainīgumam celtajā apsūdzībā.

Taisnīga tiesas procesa pamatā ir arī personas tiesības sevi neapsūdzēt, kas cita starpā ietver arī tiesības neatzīt savu vainu, savukārt vainas neatzīšana nevar pastiprināt personas atbildību un pasliktināt tās stāvokli lietā.

Senāts ir norādījis, ka tiesības neapsūdzēt sevi ir vispārēji atzīts starptautisks standarts, kas izriet no vispārīgā taisnīgas tiesas principa un kopumā ar citiem taisnīgas tiesas krimināprocesuālā rakstura elementiem nodrošina taisnīguma kā galvenā krimināprocesa mērķa sasniegšanu (sk. Augstākās tiesas 2020.gada 25.februāra lēmuma lietā Nr. SKK-2/2020, ECLI:LV:AT:2020:0225.11815002412.4.L, 11.3. punkts).

No nevainīguma prezumpcijas principa izriet, ka tiesības neliecināt ir jāinterpretē kā plaša satura jēdziens, kas ietver gan tiesības atteikties sniegt liecības pavisam jeb tiesības klusēt, gan tiesības sniegt liecības paša izvēlētajā apjomā, gan tiesības neatbildēt uz konkrētiem jautājumiem. Tādējādi personai, kurai ir tiesības uz aizstāvību, ir tiesības izvēlēties, vai izmantot tai piešķirtās tiesības neliecināt, kā arī izvēlēties, cik lielā apmērā un kurā brīdī tās izmantot, savukārt amatpersonām, kuras veic krimināprocesu, ir pienākums respektēt personas izvēli.

[3] Veicot tiesas izmeklēšanā pierādījumu pārbaudi, ir iegūti apsūdzētā /Persona C/ vainīguma apstiprinoši pierādījumi.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētā /Persona C/ vaina viņam celtajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 262. panta $1.^1$ daļas ir pierādīta pilnībā ar lietā pārbaudītiem un novērtētiem pierādījumiem tiesas izmeklēšanā to kopumā, kas norādīti lēmumā par krimināllietas nodošanu tiesai.

[3.1] Ar medicīniskās pārbaudes protokolu Nr. /numurs/ narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmes noteikšanai 2025. gada 14. aprīlī (ārste /Persona D/) un ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultātiem Nr. /numurs/ (tiesu eksperte /Persona E/) pierādīts, ka, veicot /Persona C/ biomateriāla izmeklēšanu Nr. /numurs/urīnā atrasti kokaīna metabolīti-benzoilekgonīns un metilekgonīns, etilglukuronīds. Asinīs nav atrasti hašisa (marihuānas) kanabinoīdi, kokaīns, etilspirts. Ir dots atzinums-ir konstatēta narkotisko vielu ietekme. Atzinumā norādīts, ka pulss ir 91 reizes 1 minūtē, asinsspiediens stipri paaugstināts 172/94 mm/Hg, acu zīlītes paplašinātas, reakcija uz gaismu saglabāta,horizontāls nistagms. Pieskaroties degungalam, ir novirze +-1cm (*lietas 5., 6.lapa*).

[4] Tiesas izmeklēšanā lieciniece /Persona D/ liecināja, ka viņa ir ārsts narkologs, ir arī eksperta sertifikāts narkoloģijas jomā, strādā "Nacionālās psihiskās veselības centrs" Valsts SIA narkoloģiskās palīdzības dienestā Alkohola, narkotisko un psihotropo vielu reibuma ekspertīzes nodaļā.

Konkrēti šajā gadījumā ietekmes noteikšanai tika izmantota metode, kura ir apstiprināta tiesu ekspertu padomē, ņemot vērā klīnisko izmeklējumu un laboratoriskos izmeklējumus. /Persona C/ ņēma vērā klīnisko simptomu kopumu, viņam bija paātrināts pulss, diezgan augsts spiediens, paplašinātas zīlītes, ļoti svarīgs simptoms, kas var liecināt par narkotisko vielu lietošanu ir horizontāls nistagms, nelieli koordinācijas traucējumi, un to visu pamatoja arī urīnā atrastā narkotiskā viela. Protams, sākotnējie simptomi var būt arī uz noguruma, satraukuma fona, bet laboratoriskajā izmeklējumā tika atrasta narkotiskā viela. Asinīs netika konstatēta narkotiskā viela, jo kokaīns no asinīm izdalās diezgan ātri. Urīnā tika atrasta narkotiskā viela. Kamēr viela ir organismā, tikmēr ietekme saglabājās, piemēram, uzmanības reakcijas ir traucētas, ir traucētas koncentrēšanās spējas, tas ir svarīgi, ja vada transportlīdzekli. Aparatūra un metodes atrod metabolītus. Kokaīns organismā ļoti ātri sadalās metabolītos, tāpēc atrada benzoilekgonīnu un metilekgonīnu, metabolīts etilglukuronīds (tas ir etilsprta metabolīts) norāda uz to, ka viņš dažas dienas pirms tam lietoja alkoholu, tas neliecina, ka persona bija alkohola reibumā, bet gan to, ka dažas dienas pirms tam bija lietojusi alkoholu. Metabolīti ir aktīvi, tie veido ietekmi. Ja lieto vielu, tā sadalās metabolītos, kokaīns ātri sadalās metabolītos un tie ir aktīvi. Metabolīti ir sarakstos, šī viela sarakstos ir kā ekgonīni, 2. pielikums 13. punkts 32. ieraksts. Kokaīns ļoti ātri izdalās no asinīm, apmēram pusotras stundas laikā, ja izdalās, tas nenozīmē, ka nav ietekmes, klīniski ir pazīmes un pazīmes apliecina

laboratoriskā pārbaude. Ņemot vērā klīniskos un laboratoriskos izmeklējumus dod atbildi kopumā, viņa viena otru papildina. Kokaīnam ir specifiskas klīniskās pazīmes - paplašinātas acu zīlītes, paaugstināts asinsspiediens, laboratoriski ir atrasta šī narkotiskā viela. Persona bija narkotisko vielu ietekmē, atrasts tika kokaīns, metabolīti tika atrasti pēc kokaīna lietošanas. Lietošanas fakts ir pēc kritērijiem tad, kad nav nekādas klīniskās simptomātikas un viela ir atrasta laboratoriski, bet šajā gadījumā ir klīniskā simptomātika un laboratoriskais izmeklējums, šeit nesanāk tika lietošanas fakts, te ir ietekme.

Klīniskie dati un laboratorijas rezultāti norāda, ka persona ir narkotisko vielu ietekmē. Pārbaudot acu zīlītes horizontā - acu zīlītes nav fiksētas, tas ir neiroloģisks simptoms, acu zīlītes nav stabilas. Ja persona no rīta plkst. 7.00 ir lietojusi kokaīnu, tad 8.36 kokaīns būs jau pārvērties metabolītos. Vielu lietošana varēja ietekmēt transportlīdzekļa vadīšanu.

Tiesai nav pamata apšaubīt ārstes /Persona D/ doto atzinumu, viņas liecība sakrīt ar medicīniskās pārbaudes protokolā norādīto un likuma "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 2. pielikuma II saraksta 13. punkta (ļoti bīstamās narkotiskās vielas un tām pielīdzinātas psihotropās vielas, kuras atļauts izmantot medicīniskajiem un zinātniskiem mērķiem) 32. apakšpunktā norādīto narkotisko vielu ekgonīns. Ekgonīns ir organisks savienojums ar diezgan komplicētu struktūru, no kura atvasināma lielākā daļa kokaīnaugos esošo alkaloīdu.

Tiesas ieskatā jebkuru izmeklēšanas darbību rezultātā iegūto ziņu ticamība pārbaudāma atbilstoši Kriminālprocesa likuma 128. panta otrās daļas prasībām - aplūkojot šīs ziņas neatrauti, to kopumā un savstarpējā sakarībā ar citiem lietā iegūtajiem pierādījumiem. Ziņu izvērtēšana kopsakarā nozīmē, ka, lai arī ticamība ir katram individuālam pierādījumam piemītoša pazīme, tomēr to noteikt var tikai, skatot attiecīgo pierādījumu vienotā sistēmā ar citiem pierādījumiem un vērtējot, kā veidojas to savstarpējās sakarības (sk. Strada-Rozenberga K. *Kriminālprocesa likuma komentāri. A daļa. Zinātniska monogrāfija prof.* K. Stradas-Rozenbergas *zinātniskā redakcijā. Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2019, 436. lpp.*).

[4.1] Ar Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes /amats/ /Persona G/ ziņojumu pierādīts, ka 2025. gada 14. aprīlī plkst. 8.36, pildot dienesta pienākumus un pārbaudot riska informāciju, /Adrese A/ tika apturēta automašīna/Transportlīdzeklis A/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, kuru vadīja /Persona C/, iespējams atrodoties narkotisko vielu ietekmē. /Persona C/ piekrita doties uz ekspertīzi Nacionālā psihiskās veselības centrā un labprātīgi nodeva analīzes (*lietas 2. lapa*), kuras pilnībā apliecināja faktu, ka /Persona C/ pirms transportlīdzekļa vadīšanas tika lietojis narkotisko vielu kokaīnu un atradās tā ietekmē. Lieciniece /Persona D/ sīki izskaidroja, kādā veidā veidojas kokaīna metabolīti un pamatoja savu atzinumu, norādot kāpēc viņa atzina, ka /Persona C/ atradās kokaīna ietekmē.

Krimināprocesa likuma 128. panta pirmajā daļā noteikts, ka pierādījumu ticamība ir kādas ziņas patiesuma konstatēšanas pakāpe. Savukārt šā panta otrā daļa noteic, ka to, cik ticamas ir pierādīšanā izmantojamās ziņas par faktiem, izvērtē, aplūkojot visus krimināprocesa laikā iegūtos faktus vai ziņas par faktiem kopumā un savstarpējā sakarībā bet Krimināprocesa likuma 130. panta pirmā daļa noteic, ka krimināprocesa laikā iegūtās ziņas par faktiem ir pieļaujams izmantot kā pierādījumus, ja tās iegūtas un procesuāli nostiprinātas šajā likumā noteiktajā kārtībā. (sk. Liede A. *Latvijas PSR Krimināprocess (vispārīgā daļa) un tiesu pierādījumi. Rīga:* Izdevniecība Zvaigzne. *1970. 320.–342, 353.–353., 360.–370. lpp.*). Tiesai nav šaubu, ka visi pierādījumi ir iegūti un procesuāli nostiprināti Kriminālprocesa likuma noteiktajā kārtībā, tie ir ticami un attiecināmi.

[5] Krimināllikuma 262. panta $1.^1$ daļā ir noteikta krimināatbildība par transportlīdzekļa vadīšanu alkohola ietekmē, ja izelpotā gaisa pārbaudē konstatētā alkohola koncentrācija asinīs pārsniedz 1,5 promiles vai par transportlīdzekļa vadīšanu vai mācīšanu vadīt transportlīdzekli, atrodoties narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē.

Apsūdzētajam /Persona C/ celta apsūdzība par transportlīdzekļa vadīšanu atrodoties narkotiskās vielas ietekmē.

[5.1] Noziedzīgais nodarījums apdraud sabiedriskās drošības intereses transportlīdzekļu kustības drošības jomā. Papildus tiešais objekts ir personas veselība.

[5.2] No objektīvās puses Krimināllikuma 262. pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu var izdarīt tikai ar aktīvu darbību, pildot transportlīdzekļa vadītāja funkcijas tā kustības laikā. Noziegumam ir formāls sastāvs un pabeigts

ar brīdi, kad ir sākusies transportlīdzekļa kustība, kuru vada alkoholisko dzērienu, narkotisko, psihotropo un citu apreibinošu vielu iespaidā esoša persona.

Lietā nav šaubu, ka apsūdzētais /Persona C/ apsūdzībā norādītajā laikā un vietā, un pie apsūdzībā norādītajiem apstākļiem, atrodoties narkotiskās vielas ietekmē, ir izdarījis Krimināllikuma 262. panta $1.^1$ daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

[5.3] Noziedzīgā nodarījuma subjekts ir transportlīdzekļa vadītājs - ikviena fiziska un pieskaitāma persona, kas sasniegusi četrpadsmit gadu vecumu. Tiesai nav šaubu, ka apsūdzētais /Persona C/ apsūdzībā norādītajā laikā un vietā vadīja transportlīdzekli, līdz ar ko apsūdzētais ir noziedzīgā nodarījuma subjekts - transportlīdzekļa vadītājs.

[5.4] Krimināllikuma 262. panta noziedzīgā nodarījuma subjektīvo pusi raksturo tikai tiešs nodoms, jo vispārzināms ir fakts, ka tikai lietojot narkotiskās vielas, iespējams konstatēt to ietekmi organismā. Faktu, ka apsūdzētais /Persona C/ narkotiskās vielas - kokaīna ietekmē vadīja transportlīdzekli apliecina lietā gūtie pierādījumi.

Atbilstoši Krimināllikuma 8. pantam par vainīgu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzīstama persona, kas to izdarījusi ar nodomu (tīši) vai aiz neuzmanības. Nosakot noziedzīgo nodarījumu izdarījušās personas vainas formu, jākonstatē šīs personas psihiskā attieksme pret noziedzīgā nodarījuma objektīvajam pazīmēm.

Tiesību doktrīnā izteikts viedoklis, ka psihiskās attieksmes noskaidrošanā ietilpst arī nodarījuma motīvi un mērķis. Vaina ir noziedzīga nodarījuma subjektīvās puses pamatpazīme, bet pilnīgi to neatklāj, jo vaina neaptver tos personas iekšējos dzinuļus, kas mudinājuši viņu izdarīt nodarījumu, kā arī nepietiekami atklāj to, ko vainīgais gribējis sasniegt, izdarot konkrētu noziedzīgu nodarījumu. Šo vainīgā psihiskās attieksmes pusi atklāj nodarījuma motīvs un mērķis (sk.*Krimināllikuma zinātniski praktiskais komentārs.1.grāmata.Vispārīgā daļa.* U. Krastiņš, V. Liholaja, A. Niedre. - *Rīga,* /Nosaukums B/*, 2007., 41.lpp.*).

Konkrētajā gadījumā pierādīts, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts tīši un ar tiešu nodomu, par ko liecina apsūdzībā norādītās un tiesas izmeklēšanā konstatētās apsūdzētā darbības, viņas pašas liecinātais.

Narkotisko vielu diagnostika ir pieejama dažādā veidā un dažādos materiālos, piemēram, izmantojot asins, siekalas, matus un nagus, bet vispopulārākā un pieejamākā ir vielu klātbūtnē noteikšana urīnā. Urīna, siekalu vai asins analīzes palīdz noteikt pašreizējo narkotiku lietošanu. Narkotisko vielu skrīnings (eksprestests) urīnā ļauj ātri un efektīvi noteikt narkotisko, psihotropo un spēcīgu vielu klātbūtni. Pozitīvs testa rezultāts liecina par narkotisko vielu lietošanu iepriekšējās vienā līdz trīs dienās.

Kokaīns, kas iegūts no kakao augu lapām, ir spēcīgs centrālās nervu sistēmas stimulators, kā arī lokāls anestēzijas līdzeklis. Dažas no kokaīna izraisītajām psiholoģiskajām sekām ir: eiforija, pārliecība un palielinātas enerģijas sajūta, kas saistīta ar paātrinātu sirdsdarbību, acu zīlīšu paplašināšanos, drudzi, trīci un svīšanu. Nepārtraukta kokaīna uzņemšana var izraisīt toleranci un fizioloģisko atkarību, kas izraisa tā ļaunprātīgu izmantošanu. Kokaīna lietošanas urīna testi ir ļoti precīzi, rezultāti ir pozitīvi pat attiecībā uz minimālu kokaīna līmeni (sk. *Publicēts 2024. gada jūnija žurnālā* /Persona L/ *Laboratorijas ārste* /Nosaukums C/, *laboratorijas vadītāja*).

Kokaīns ir tropāna grupas alkaloīds - narkotiska viela, ko iegūst no Dienvidamerikas auga kokas lapām. Šī narkotiskā viela palielina dopamīna līmeni smadzenēs trīs reizes. Kokaīna metabolītus urīnā kopš lietošanas brīža laboratoriski iespējams noteikt līdz pat 72 stundām.

[6] Tiesību doktrīnā atzīts, ka noziedzīgā nodarījuma kvalifikācija ir pilnīgas atbilstības konstatēšana starp nodarījuma faktiskajām pazīmēm un Krimināllikuma normā paredzētā konkrētā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmēm.

Kvalificējot noziedzīgo nodarījumu, tiek salīdzināti juridiski nozīmīgi notikuma apstākļi, kuri noskaidroti ar attiecināmiem, pieļaujamiem, ticamiem, pietiekamiem pierādījumiem, ar Krimināllikumā paredzēta noziedzīga nodarījuma sastāva obligātajiem elementiem (objekts, objektīvā puse, subjekts, subjektīvā puse). Turklāt par subjektīvās puses patieso saturu liecina ne tikai liecības, bet arī ar pierādījumiem konstatētā personas rīcība. Tiesību doktrīnā atzīts, ka „noziedzīga nodarījuma sastāvs (corpus delicti) ir likumā paredzēto visu objektīvo un

subjektīvo pazīmju kopums, kas ir nepieciešams un pietiekams, lai atzītu kaitīgu darbību vai bezdarbību par noteikta veida noziedzīgu nodarījumu" (sk. U. Krastiņš *Noziedzīga nodarījuma sastāvs un nodarījuma kvalifikācija. Teorētiskie aspekti. Rīga:* /Nosaukums D/*, 2014, 21.lpp.*).

Kriminālprocesa likuma 124. pantā definēts pierādīšanas standarts - saprātīgu šaubu esamība vai neesamība. To realizē ar attiecināmiem, pieļaujamiem, ticamiem pierādījumiem, kuri var būt pietiekami vai nepietiekami saprātīgu šaubu novēršanai par apsūdzētā vainīgumu

Senāts vairākkārt norādījis, ka pierādījumu ticamības jēdziens un novērtēšanas prasības ir noteiktas Kriminālprocesa likuma 128. pantā, taču izvēle, kuriem pierādījumiem ticēt, bet kuriem nē, ir tās tiesas kompetencē, kas izspriež lietu pēc būtības. Arī jautājums par to, vai lietā esošie pierādījumi ir vai nav pietiekami apsūdzētā vainīguma konstatēšanai, ir būtības jautājums (..). Pierādījumu pietiekamības kritērijs ir saprātīgu šaubu esamība vai neesamība par apsūdzētā vainīgumu, kura izvērtēšana tāpat ir tās tiesas kompetencē, kas izskata lietu pēc būtības (sk. *Augstākās tiesas 2013. gada 17. septembra lēmums lietā Nr. SKK-267/2013, Augstākās tiesas 2016. gada 17. marta lēmums lietā Nr. SKK-J-10/2016, Augstākās tiesas 2019. gada 27. decembra lēmums lietā Nr. SKK-433/2019*).

[7] Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 19. panta trešajai daļai visas saprātīgas šaubas par vainu, kuras nav iespējams novērst, jāvērtē par labu personai, kurai ir tiesības uz aizstāvību. Vienlaikus saprātīgās šaubas jāvērtē par labu personai tikai tad, ja tās nav iespējams novērst. Konkrētajā gadījumā tiesa nekonstatē nekādas šaubas, kas būtu izvērtējamas vai tās ir saprātīgas vai nav. Apsūdzētajam celtā apsūdzība atbilst Kriminālprocesa likuma 405. panta prasībām. Tajā ir norādīti inkriminētā noziedzīgā nodarījuma faktiskie apstākļi, kas raksturo tā objektīvo pusi, tajā skaitā, apstākļi, kas norāda uz noziedzīga nodarījuma pabeigtību. Apsūdzība pietiekami uzskatāmi un nepārprotami raksturo inkriminēto noziedzīgo nodarījumu un ļauj pret to aizstāvēties.

Tiesa, novērtējot iegūtās ziņas par faktiem pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatojas uz tiesas izmeklēšanā vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, novērtējusi pierādījumus kā ticamus un pieļaujamus, attiecināmus uz konkrēto kriminālprocesu, kā arī pietiekamus, lai konstatētu pierādīšanas priekšmetā ietilpstošos juridiski nozīmīgos faktus, noskaidrojusi apsūdzētā darbības, nodomu, ņemot vērā, ka apsūdzētais ir noziedzīgā nodarījuma subjekts, pretēji aizstāves viedoklim, kuras lūdz apsūdzēto /Persona C/ attaisnot, atzīst, ka tiesas izmeklēšanā tika izslēgtas jebkādas saprātīgas šaubas par noziedzīgā nodarījuma sastāva esību un līdz ar to ir konstatējams Krimināllikuma 262. panta $1.^1$daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāvs. Līdz ar to apsūdzētais /Persona C/ ir sodāms, taisot notiesājošu spriedumu, kā to paredz Kriminālprocesa likuma 520. pants.

[8] Saskaņā ar Krimināllikuma 1. pantu pie krimināatbildības saucama un sodāma tikai tāda persona, kura ir vainīga noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, tas ir, kura ar nodomu (tīši) vai aiz neuzmanības izdarījusi šajā likumā paredzētu nodarījumu, kam ir visas noziedzīga nodarījuma sastāva pazīmes.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta pirmo daļu sods apsūdzētajam /Persona C/ ir piespriežams tādā apmērā, kādu to nosaka Krimināllikuma 262. panta $1.^1$ daļas sankcija.

[8.1] Krimināllikuma 262. panta $1.^1$ daļas sankcija paredz sodu brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai probācijas uzraudzību, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz pieciem gadiem.

Nosakot soda veidu apsūdzētajam, tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta otro daļu ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību. Nosakot soda mēru, tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta trešo daļu ņem vērā apsūdzētā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

[8.2] Apsūdzētais izdarījis noziedzīgu nodarījumu, kas ar Krimināllikuma 7. panta trešo daļu atzīts par mazāk smagu noziegumu.

[8.3] Vērtējot apsūdzētā personību, tiesa konstatēja, ka /Persona C/ ir Latvijas pilsonis, agrāk nav sodīts, pie administratīvās atbildības nav saukts (*lietas 33.lapa*), algotu darbu nestrādā, apgādībā atrodas divi bērni, kuriem

maksā uzturlīdzekļus.

Izvērtējot iegūtās ziņas par apsūdzētā personību, tiesa konstatē ka apsūdzētais raksturojas samērā pozitīvi un viņam nav konstatējama tendence izdarīt noziedzīgus nodarījumus.

[8.4] Saskaņā ar Krimināllikuma 47. panta pirmo daļu apsūdzētā atbildību mīkstinoši apstākļi nav konstatēti.

[8.5] Saskaņā ar Krimināllikuma 48. panta pirmo daļu apsūdzētā atbildību pastiprinoši apstākļi nav konstatēti.

[9] Atbilstoši Krimināllikuma 35. panta otrajai daļai soda mērķis ir aizsargāt sabiedrisko drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Tiesa ņem vērā to, ka soda piemērošanai jābūt individualizētai, nosakot sodu, jāņem vērā izdarītā nodarījuma raksturs un radītais kaitējums, vainīgā personība, atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi, un to, ka nav pieļaujams kādu no minētajiem faktiem ignorēt vai pieminēt formāli, neizvērtējot to būtību. Nav pieļaujams kādam no minētajiem faktiem piešķirt pārāk lielu nozīmi salīdzinājumā ar citiem (sk. *Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas 2008.gada 1.jūlija kopsapulces lēmuma „Par vienveidīgu tiesību normu piemērošanu soda noteikšanā" 2., 4.punktu)*.

Personai ir konstitucionālas tiesības pieprasīt taisnīgumu, un tiesai ir pienākums katru lietu izskatīt taisnīgi. Lietas taisnīgas izskatīšanas būtisks elements ir piespriestā soda taisnīgums. Taisnīgs sods var tikt piespriests tikai tad, kad tiek ņemti vērā visi lietas apstākļi. Tāpēc Krimināllikumā ir paredzētas iespējas tiesai, ņemot vērā visus lietas apstākļus, personai, kas izdarījusi noziedzīgu darbību, piespriest taisnīgu sodu. Nosakot soda veidu un tā apmēru, sodu individualizējot, tiesa ņem vērā apsūdzētā /Persona C/ personību, izvērtē lietas apstākļus, sekas, ņem vērā, ka nav konstatēti atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi.

[10] Tiesa nepievienojas prokurora viedoklim par piemērojamā soda veidu un mēru īslaicīgas brīvības atņemšanas veidā uz trim mēnešiem. Izvērtējot Krimināllikuma 262. panta $1.^1$ daļas sankcijā paredzēto soda veidu piemērošanu, tiesa, ņemot vērā soda veida ietekmējošos apstākļus, par atbilstīgu un samērīgu, atbilstošu soda mērķim uzskata, ka sods nosakāms probācijas uzraudzības veidā.

Nosakot soda mēru par Krimināllikuma 262. panta $1.^1$ daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, tiesa ņem vērā, ka nav konstatēti apsūdzētā atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, līdz ar to atzīstams, ka taisnīgs un apsūdzētā personībai atbilstošs soda mērs par izdarīto noziedzīgo nodarījumu ir probācijas uzraudzība uz vienu gadu sešiem mēnešiem.

Tiesa vienlaicīgi norāda, ja persona, kurai ar tiesas spriedumu noteikta probācijas uzraudzība, bez attaisnojoša iemesla nepilda kriminālsodu izpildi reglamentējošā likumā paredzētos vai soda izpildes iestādes noteiktos pienākumus, tiesa pēc soda izpildes iestādes iesnieguma saņemšanas aizstāj neizciesto soda laiku, vienu probācijas uzraudzības dienu rēķinot kā vienu brīvības atņemšanas dienu.

Tiesas ieskatā apsūdzēto /Persona C/ nav nepieciešams izolēt no sabiedrības, piespriežot viņam bargāku sodu, kas saistīts ar brīvības atņemšanu, kaut vai īslaicīgu brīvības atņemšanu. Brīvības atņemšanas sods ir visbargākais no sodiem, kas ierobežo personas brīvību un tas ir cieši saistīts ar cilvēktiesību ievērošanu demokrātiskā valstī. Tāpēc tiesai vienmēr jāievēro soda taisnīguma un individualizācijas princips.

Tiesa atzīst, ka tieši probācijas uzraudzība spēs efektīvi sasniegt Krimināllikuma 35. pantā definēto soda mērķi, veicinās notiesātā izpratni par viņa prettiesisko darbību, par narkotisko vielu lietošanas kaitīgumu, motivēs viņu pozitīvām pārmaiņām un nostiprinās sociāli atbalstāmas vērtības un nodarbes. Šāds sods būs taisnīgs un taisnīgumu atjaunojošs.

[10.1] Bez tam apsūdzētajam piemērojams papildsods transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana uz pieciem gadiem, kas Krimināllikuma 262. panta $1.^1$ daļas sankcijā noteikts kā obligāts.

[10.2] Atbilstoši Latvijas Sodu izpildes kodeksa 138.^{2}panta pirmās daļas 1. punktam /Persona C/ nosakāms pienākums 10 darba dienu laikā pēc sprieduma spēkā stāšanās dienas ierasties probācijas uzraudzības soda izpildes uzsākšanai Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši deklarētajai dzīvesvietai.

[11] Tiesa atzīst, ka drošības līdzeklis /Persona C/ nav piemērojams,jo tiesa nekonstatē tādus apstākļus, kas dotu pamatu uzskatīt, ka apsūdzētais izvairīsies no sprieduma izpildes.

[12] Krimināllikuma 70.^{13} panta piektā daļa noteic, ka konfiskācijai pakļauj noziedzīgu nodarījumu izdarījušai personai piederošu transportlīdzekli, ar kuru tā izdarījusi šā likuma 262. vai 262.^{1} pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

[12.1] Apsūdzētais /Persona C/ vadīja sev piederošu transportlīdzekli/Transportlīdzeklis A/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/ (*lietas 10. lapa*). Transportlīdzeklis atzīstams par noziedzīga nodarījuma izdarīšanas priekšmetu.

Ar Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes /amats/ /Persona M/ 2025. gada 30. aprīļa lēmumu transportlīdzeklim/Transportlīdzeklis A/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, uzlikts arests, lai nodrošinātu ar noziedzīgu nodarījumu saistītās mantas konfiskāciju (*lietas 17. lapa*).

Ar Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes /amats/ /Persona M/ 2025. gada 9. maija lēmumu transportlīdzeklis/Transportlīdzeklis A/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, tika nodots glabāšanai Nodrošinājuma valsts aģentūrā (*lietas 20. lapa*).

Saskaņā ar Krimināllikuma 70.^{13}panta piekto daļu /Persona C/ piederošais transportlīdzeklis/Transportlīdzeklis A/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, kas glabājas Nodrošinājuma valsts aģentūrā, ir konfiscējams un nododams Nodrošinājuma valsts aģentūrai.

[13] Procesuālos izdevumus lietā veido samaksa aizstāvei /Persona B/ par sniegto juridisko palīdzību tiesas izmeklēšanā pēc norīkojuma 140 EUR apmērā(*lietas 63., 66. lapa*). Minētie procesuālie izdevumi saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 368. panta pirmo daļu piedzenami no apsūdzētā pilnā apmērā, jo tiesas izmeklēšanā nav konstatēti Kriminālprocesa likuma 85. pantā un 368. panta ceturtajā daļā paredzētie apstākļi, lai apsūdzēto no procesuālo izdevumu samaksas atbrīvotu. Tiesai nav iesniegti pierādījumi, kas apstiprinātu, ka /Persona C/ ir piešķirts maznodrošinātas vai trūcīgas personas statuss, vai piedziņa var būtiski ietekmēt to personu mantisko stāvokli, kuras atrodas notiesātā apgādībā un līdz ar to apsūdzētā mantiskais stāvoklis liedz viņam samaksāt procesuālos izdevumus.

[13.1] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 529. panta pirmās daļas 2. punktu /Persona C/ nosakāms sprieduma labprātīgas atlīdzināšanas termiņš daļā par procesuālo izdevumu piedziņu 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

[14] Mantiskā kaitējuma un lietisko pierādījumu lietā nav.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 511., 512., 520., 527.- 530. pantu, tiesa

nosprieda

/Persona C/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 262. panta $1.^1$ daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar probācijas uzraudzību uz vienu gadu sešiem mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz pieciem gadiem.

Noteikt /Persona C/ pienākumu 10 darba dienu laikā pēc sprieduma spēkā stāšanās dienas ierasties probācijas uzraudzības soda izpildes uzsākšanai Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši deklarētajai dzīvesvietai.

Drošības līdzekli /Persona C/ nepiemērot.

Saskaņā ar Krimināllikuma $70.^{13}$panta piekto daļu konfiscēt /Persona C/ piederošo transportlīdzekli/Transportlīdzeklis A/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/,kas glabājas Nodrošinājuma valsts aģentūrā un nodot to Nodrošinājuma valsts aģentūrai.

Piedzīt no /Persona C/ par labu valstij procesuālos izdevumus 140 EUR, kas saistīti ar zvērinātas advokātes /Persona B/ juridiskās palīdzības sniegšanu kriminālprocesā pēc norīkojuma.

Noteikt /Persona C/ sprieduma labprātīgas atlīdzināšanas termiņu daļā par procesuālo izdevumu piedziņu 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Zemgales apgabaltiesā 10 darbdienu laikā no pilna sprieduma pieejamības 2026. gada 12. jūnijā, apelācijas sūdzību vai protestu iesniedzot Zemgales rajona tiesā.

Pilns spriedums sagatavots 2026. gada 12. jūnijā.

Tiesnese Jolanta Bebriša

Dokuments parakstīts elektroniski ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu